

Protokół nr 27/2020
z posiedzenia Komisji Promocji i Turystyki
Rady Miasta Krakowa odbytego w dniu 27 sierpnia 2020 roku
w sali 303 UMK.

W posiedzeniu, któremu przewodniczył **Tomasz Daros** – Przewodniczący Komisji Promocji i Turystyki Rady Miasta Krakowa udział wzięli członkowie Komisji wg listy obecności stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego protokołu,

Przewodniczący Komisji po stwierdzeniu quorum pozwalającego na podejmowanie prawomocnych decyzji o godzinie 16.00 otworzył posiedzenie Komisji.

Porządek posiedzenia został przyjęty bez uwag.

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia
2. Uzgodnienie porządku obrad.
3. Wykorzystanie potencjału Nowej Huty w turystyce Krakowa.

Zaproszeni Goście:

Dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Katarzyna Olesiak.

Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej – Monika Chylaszek.

Dyrektor Wydziału ds. Turystyki – Elżbieta Kantor.

Prezes Zarządu Kraków Nowa Huta Przyszłości Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie- dr Artur Paszko.

- 4.Sprawy bieżące.
- 5.Oświadczenia i komunikaty.
- 6.Zamknięcie posiedzenia.

Ad.3.

Wykorzystanie potencjału Nowej Huty w turystyce Krakowa.

Informację na ten temat przedstawiła Pani Katarzyna Olesiak – dyrektor Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego

I. Park Kulturowy Nowa Huta

Układ urbanistyczny Nowej Huty jest największą miejską kreacją przestrzenną okresu powojennego w Polsce, wybitnym przykładem wśród założeń tego typu w Europie. Jednak od tamtych różni Hutę fenomenalne połączenie z obszarem prahistorycznego dziedzictwa archeologicznego, pozostałościami wsi o średniowiecznej metryce, pałacami i dworami, fortami Twierdzy Kraków.

20 listopada 2019 r. Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę Nr XXIX/757/2019 w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Nowa Huta. Natomiast 29 listopada 2020 r. wchodzi w życie jej przepisy (dodatkowe pół roku na dostosowanie się dla istniejących reklam/ działalności/ usług/ ogródków etc). Park Kulturowy to nie tylko nakazy i ograniczenia ale również skuteczne narzędzie do poprawy estetyki tej części miasta i odsłonięcia architektonicznego i krajobrazowego piękna.

Dzięki wprowadzonym uregulowaniom możliwe będzie skuteczniejsze egzekwowanie przepisów dotyczących umieszczania reklam w przestrzeni publicznej. Wprowadzenie Parku Kulturowego Nowa Huta to także jeden z kroków zbliżających nas oraz zwiększających nasze szanse dla uznania Nowej Huty za Pomnik Historii czy wpisu tego obszaru na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Utworzenie parku kulturowego niewątpliwie stanowić będzie impuls do nowego spojrzenia na historyczną część Nowej Huty, z całą jej spuścizną. **Zadbanie o lepszą jakość nowohuckiego pejzażu miejskiego pozwoli na przyciągnięcie nowych grup turystów, a przez to da szansę na ożywienie małej przedsiębiorczości.**

Co prawda, w związku z epidemią koronawirusa Miasto musiało dostosować swoje działania do realiów w jakich przyszło nam funkcjonować, jednak oczywistym jest, że działania związane z wejściem w życie przepisów uchwały o utworzeniu Parku Kulturowego Nowa Huta ukierunkowane są na przyszłość i na postępującą estetyzację Nowej Huty w kontekście wykorzystania jej turystycznego potencjału.

II. Obiekty zabytkowe i atrakcje turystyczne związane z dziedzictwem historycznym i kulturowym Nowej Huty:

- **Opactwo Cystersów w Mogile wraz z kościołem pw. św. Bartłomieja**
ośmiowiekowy klasztor fundacji Odrowążów, jeden z niewielu klasztorów na terenie Polski, które istnieją nieprzerwanie na przestrzeni 750 lat. Akt fundacyjny wystawiono w 1222 r. Rozmach i okazałość świątyni należy przypisać Iwo Odrowążowi, od 1218 roku biskupowi krakowskiemu. Świątynia swą wielkością dystansowała wszystkie z tamtej epoki kościoły. Do czasu wzniesienia gotyckiej katedry wawelskiej, żaden kościół małopolski nie mógł się poszczycić skalą założenia przestrzennego zrealizowaną w Mogile. Należy do najstarszych budowli ceglanych w Polsce. Mogiła była też drugim po społecznym Krakowie skupiskiem nagrobków gotyckich w Polsce.

(Budowa klasztoru zaczęła się niedługo po przybyciu Cystersów jednak szybko została przerwana przez najazd Tatarów (1241 r.), którzy w znacznej mierze zniszczyli powstającą świątynię, mordując zakonników. Kościół został ostatecznie konsekrowany przez bł. Jana Prandotę, biskupa krakowskiego w roku 1266 w obecności Bolesława Wstydliwego i jego małżonki bł. Kingi. Za panowania Kazimierza Wielkiego kościół został odnowiony, a klasztor powiększony o krużganki i refektarz. W XVI w. za rządów opata Erazma Ciołka istniała w klasztorze szkoła malarsko-iluminatorska. Najstawniejszym jej przedstawicielem był Stanisław Samostrzelnik (zm. 1541) rodem z Krakowa, mnich z Mogiły. Dzieła Samostrzelnika są dziś rozproszone po muzeach europejskich. Znajdują się w Londynie, Oxfordzie, Monachium, Petersburgu i Mediolanie. Za Erazma Ciołka został otwarty dla wiernych kościół klasztorny (dotychczas objęty klauzurą), a wierni korzystali z drewnianego kościółka św. Bartłomieja. W klasztorze często gościła królowa Bona, Zygmunt Stary, Zygmunt August, Stefan Batory, Zygmunt III Waza).

Kościół św. Bartłomieja – istotny punkt małopolskiego Szlaku Architektury Drewnianej, to jedyna budowla sakralna na terenie Polski, w której zachowano przykład średniowiecznego trójnawowego rozwiązania w drewnie. Obecny kościół został zbudowany przez cieślę królewskiego Macieja Mączkę w 1466 roku, na polecenie opata Piotra Hiszberga z Biecza. Do zwiedzania tak wyjątkowego zabytku w Nowej Hucie – Mogile, zachęca nas, oprócz samej bryły kościoła, trójbramna dzwonnica wzniesiona w 1752 roku.

/W Opactwie corocznie organizowane są wydarzenia w ramach Nocy Cracovia Sacra/

- **Dworek Jana Matejki w Krzesławicach**

staropolski dworek, otoczony jest 4 ha parkiem, wystawiony w 1826 roku, którego obecnym właścicielem jest Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie. Dworek Od 1966 roku pełni funkcję muzeum, które poświęcone jest twórczości Jana Matejki. Jest to typowa parterowa rezydencja wiejska z dobudówką mieszczącą niegdyś pracownię [Jana Matejki](#). Całość przykrywa dach [gontowy](#), a od frontu dostawiona jest weranda zaprojektowana przez J. Matejkę. W dworku podziwiać można Poczet Królów Polski mistrza Jana Matejki, który jest wyznacznikiem dla wszystkich podręczników szkolnych. To głównie dzięki tym obrazom Polacy rozpoznają poszczególnych władców Polski. Ten wyjątkowy kompletny zbiór obrazów, o jakże dużej wartości historycznej i materialnej, nie zdobi ścian Muzeum Narodowego czy nawet Wawelu, a właśnie w Dworku Jana Matejki w Krzesławicach. To właśnie tam, znajduje się ten wyjątkowy zbiór dzieł mistrza Jana.

- **Kościół św. Jana Chrzciciela i Matki Boskiej Szkaplerznej**

w Krakowie-Krzesławicach przy ulicy Melchiora Wańkowicza 19. Jest kościołem filialnym parafii św. Wincentego w Krakowie-Pleszowie. Zbudowany w latach 1633-1648 znajdował się w Jaworniku koło Myślenic. Nosił wezwanie Znalezienia i Podwyższenia Krzyża Świętego. Uszkodzony, zdewastowany w latach 1983-1986 został przeniesiony do Krzesławic. Jest to budowla drewniana, jednonawowa o konstrukcji zrębowej, kryta gontem z wieżą nad wejściem. Wewnątrz zachowała się częściowo polichromia z 1 poł.XVII wieku z przedstawieniem Sądu Ostatecznego i św. Krzysztofa.

- **Kościół Matki Bożej Królowej Polski - Arka Pana w Bieńczycach**

znakomity w skali kraju przykład architektury późnego modernizmu inspirowanej kaplicą w Ronchamp Le Corbusiera. We wnętrzu znajduje się wielka (8-metrowa) ekspresyjna rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego, dzieło wybitnego krakowskiego rzeźbiarza Bronisława Chromego. W kościele znajduje się również słynąca łaskami figura Matki Boskiej, przywieziona z sanktuarium w Fatimie. Figura została ukoronowana papieskimi koronami w 1992 roku.

- **Krzyż Nowohucki**

łaciński krzyż znajdujący się na osiedlu Teatralnym, który był przez wiele lat jednym z najbardziej rozpoznawanych symboli Nowej Huty. Drewniany krzyż umieszczono 17 marca 1957 roku na placu, gdzie miał stanąć pierwszy w Nowej Hucie kościół, przewidziany zresztą w planach budowy nowego miasta. Miejsce u zbiegu ówczesnych ulic Marksa i Majakowskiego poświęcił administrator apostolski diecezji krakowskiej, biskup Eugeniusz Baziak. Komunistyczne władze nie dotrzymały jednak obietnicy budowy kościoła i postanowiły zbudować na tym miejscu szkołę. Cofnięto pozwolenie, a krzyż polecono usunąć. W dniu 27 kwietnia 1960 r. koparki wjechały na plac, by wykopać krzyż. Doszło do rozruchów i walk między milicją a mieszkańcami, którzy wystąpili w obronie krzyża. Dzięki postawie nowohucian krzyż pozostał na swoim miejscu. Wybudowano obok szkołę, a kościół w tym miejscu powstał dopiero w 2001 roku. Dzięki staraniom ówczesnego metropolity krakowskiego kard. Karola Wojtyły do rozpoczęcia budowy pierwszego nowohuckiego kościoła doszło w październiku 1967 r, była to Arka Pana, lecz już w innym miejscu, kilkaset metrów dalej. Drewniany krzyż niszczał, wymieniono go na metalowy (drugi), a ten znowu na drewniany (trzeci), który dzisiaj stoi w innym miejscu.

Obecnie na tym miejscu przy kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa stoi Pomnik Krzyża Nowohuckiego. Został on odsłonięty i poświęcony w sobotę 10 listopada 2007. Zaprojektował go Stefan Dousa. Wykonany jest z brązu i ma 4,85 m wysokości. Są na nim

ważne słowa z homilii Jana Pawła II, którą wygłosił w 1979 roku w Mogile „Od krzyża w Nowej Hucie zaczęła się nowa ewangelizacja, ewangelizacja nowego milenium”. Są też wykute w brązie ręce.

Sam krzyż (trzeci) został przeniesiony i stoi obecnie przy północno-wschodniej ścianie kościoła, od strony os. Górali, zaś oryginalny (pierwszy) krzyż umieszczony został na kotwicy Kościoła Arki Pana od strony ołtarza polowego (miejsca zamieszek).

- **Kopiec Wandy**

zbudowany prawdopodobnie ok. VII – VIII wieku. Stanowi granicę pomiędzy dzielnicą mieszkaniową Nowa Huta, a Hutą im. Tadeusza Sendzimira. Ma 14 metrów wysokości, i wznosi się 238 m n.p.m. Najstarsza wzmianka dotycząca wyglądu kopca, pochodzi z 1584 roku, z "Herbów rycerstwa polskiego". Dawniej na szczycie wzgórza stała kamienna figura Wandy, a na cokole wyryto po łacinie opis jej czynu. Zarówno figura, jak i cokół z czasem uległy całkowitemu zniszczeniu. W 1860 roku, Austriacy otoczyli kopiec szańcem i stanowił on część fortyfikacji twierdzy Kraków. Pod koniec XIX wieku, ziemny szaniec, zastąpiono ceglano-kamiennym fortem. W roku 1890 Kornel Kozerski, obywatel Królestwa Polskiego, własnym kosztem kazał odnowić kopiec, a na jego szczycie osadzić marmurową rzeźbę orła, którą zaprojektował Jan Matejko. Na podstawie wyryty jest napis "Wanda" i miecz skrzyżowany z kądzielą. W latach 1968-1970 fort został rozebrany. Prace badawcze z lat 1913 i 1963-1965 potwierdziły, że teren wokół kopca był zasiedlony już 2 tys lat p.n.e. Przypuszcza się, że kopiec Wandy był usypiskiem o charakterze strażniczym lub sygnalizacyjnym.

- **Forty**

- **Fort 49 ½ Mogiła**- powstały w latach 1895 - 96. Służył piechocie. Znajdowały się tu cztery działa lekkie dla bliskiej obrony. Fort tzw. poziomu zerowego (nie wystawał ponad poziom gruntu). Głównym budynkiem są jednokondygnacyjne koszary szyjowe z centralnym schronem pogotowia dla piechoty. Funkcje bojową pełnił tylko wał. Rozwiązanie prawie identyczne z tym, które spotykamy w forcie Mydlinki. Obiekt jest w dobrym stanie i można go zwiedzać.

- **Fort główny artyleryjski 49 „Krzestawice”** – typowy jednowałowy fort artyleryjski stanowiący ważny element północno-wschodniego odcinka, tak zwanego III pierścienia austriackich umocnień Twierdzy Kraków. Zlokalizowany na obecnym terenie nowohuckiego osiedla Na Stoku przy ulicy Architektów. Otoczenie fortu stanowi rolę parku rekreacyjnego z alejkami i ławkami. Mieści się tam Młodzieżowy Dom Kultury Fort 49 Krzestawice.

- **Fort 49 ¼ Grębałów**. Do 1968 roku fort był w gestii wojskowej, a następnie pod zarządem miasta. W 1988 roku przekazany Ognisku TKKF "Przyjaciół Konika" i od tego czasu trwa jego renowacja i przywracanie dawnego blasku. Obiekt mimo, że dobrze zachowany nie dotrwał w całości do naszych czasów.

- **Fort 49A Dłubnia**. Od czasu II wojny światowej do lat 90 tych Fort pełnił funkcje magazynowe. Obecnie okresowe zwiedzanie Fortu organizuje Małopolskie Stowarzyszenie Miłośników Historii „Rawelin”. Fort, jako jeden z nielicznych brał czynny udział w walkach w czasie I wojny światowej.

- **Fort 48 Batowice** Powstał w latach 1883–1885, w czasie budowy trzeciego pierścienia twierdzy, jako standardowy fort artyleryjski. Budynek jednokondygnacyjny, jego ściany zbudowane są z cegły, a strop z betonu.

- **Fort 48a Mistrzejowice** Powstał w latach [1895-97](#). Jego zadaniem była boczna obrona doliny [Dłubni](#) oraz prawego międzypola [fortu 48 Batowice](#). Po [I wojnie światowej](#) pełnił funkcję magazynu. Fort Mistrzejowice zaprojektował [Emil Gołogórski](#).

Forty Batowice i Mistrzejowice to budowle pozostałe po Twierdzy Kraków, a zarządzane przez Zarząd Budynków Komunalnych: ZBK razem z Radą i Zarządem Dzielnicy XV Mistrzejowice prowadzą działania, które mają porządkować, zabezpieczyć i doprowadzić do udostępnienia obiektów mieszkańcom otaczających osiedli i innym zainteresowanym.

- **Dwory i zespoły dworsko - pałacowe:, m.in.**

- **Zespół dworsko-parkowy w Branicach** - tworzy go kilka budynków oraz otaczający je park z resztami założenia krajobrazowego. Najważniejszym i najstarszym elementem zespołu jest budowla zwana lamusem, będąca pierwotną siedzibą rodu. Dwór Badenich to klasycystyczny, murowany z 1. poł. XIX w., z kolumnowym portykiem. W jego wnętrzach skrywają się prawdziwe skarby. Naczynia sprzed 7000 lat, czy w lamusie zachowany przepięknie rzeźbiony kominek.

- **Dwór Badenich w Wadowie** – zabytkowy budynek znajdujący się w przy ul. Glinik 63 w Wadowie. Klasycystyczny dwór powstał w 1874 roku. Zaprojektował go Antoni Łuszczkiewicz dla właściciela Wadowa, Józefa Badeniego. Budynek jest murowanym pałacem o cechach neorenesansowych. Został zbudowany w miejscu wcześniejszego budynku, z którego pozostały tylko piwnice. Pałac jest asymetryczny, złożony z dwóch prostopadle ustawionych prostokątów, przykryty czterospadowym dachem o niewielkim kącie nachylenia. Wydłużony parterowy korpus z piętrowym ryzalitem od strony północnej urozmaicony został arkadowym portykiem, na którego belkowaniu znajduje się napis „Z DARÓW BOŻYCH” oraz płaskorzeźbione herby rodowe: Wężyk i Bończa. Od strony południowej zachowała się także dekoracja z fryzów poniżej dachu oraz umieszczona w niszy figura Matki Bożej, a poniżej figury kamienny wazon. Wokół pałacu założono park krajobrazowy, który mocno zdewastowany przetrwał do dziś.

- **Dwór Mycielskich w Łuczanicach** – wybudowany w 1787 r. barokowo-klasycystyczny dwór. Był to budynek modrzewiowy, otynkowany, parterowy, posiadał rzut prostokątny. Układ wnętrza był dwutraktowy, mansardowy dach pokryty był gontem. W 1953 rozebrano go ze względu na bardzo zły stan. Obecnie stojący dwór został zaprojektowany w 1902 przez [Tadeusza Stryjeńskiego](#) dla hr. Władysława Mycielskiego. Był on połączony ze starym dworem jednym skrzydłem. Jest to historyzujący budynek modernistyczny, piętrowy, zbudowany z cegły i z piaskowca, ze ścianami zewnętrznymi zdobionymi [zendrówką](#). Od frontu, nad głównym wejściem zachował się herb rodziny Mycielskich.

- **Dwór Popielów w Ruszczy** - wybudowany w 1863 r. neorenesansowy dwór był miejscem spotkań elity intelektualnej ówczesnego Krakowa. Jego fundatorem był Paweł Chościak Popiel, syn Zofii z Badenich oraz Konstantego Popiela. Dwór w Ruszczy to prostokątny budynek z gankiem ozdobionym metalowymi kolumnami od frontu. Z prawej strony do dworu przylega dwupiętrowe skrzydło boczne. Bywał w nim w początkach XX wieku Karol Hubert Rostworowski. W 1918 gościł wizytatora apostolskiego w Polsce Achillesa Rattiego, późniejszego papieża Piusa XI, który zatrzymał się w dworze na obiad. W latach świetności dworek otoczony był parkiem w stylu angielskim, ze starymi drzewami: lipami, dębami i bukami. Do dnia dzisiejszego pozostało ich co prawda niewiele, ale niektóre są starsze niż dwór.

- **Pałac Wodzickich w Kościelnikach**- z 1708 roku, znajdujący się przy ul. Dybowskiego 2 w dawnej wsi Kościelniki. Pierwszym właścicielem posiadłości był wojewoda Stanisław Lubomirski. Następnie trafiła w ręce kapituły krakowskiej, a później rodziny Morstinów. Stefan Morstin zlecił w 1708 r. budowę piętrowego barokowego pałacu pośrodku dawnego założenia obronnego według projektu Józefa Pioli. Pod koniec XVIII w. kolejny z właścicieli – Eliasz Wodzicki – przeprowadził przebudowę pałacu w duchu klasycyzmu.

- **Pałac Kirchmajerów w Pleszowie**- w wieku XIX, kupiec i bankier krakowski -Wincenty Antonii Kirchmayer w miejscu drewnianego dworu wzniesionego w tym miejscu przez rodzinę Czartoryskich wybudował murowany pałac w stylu klasycystycznym. Istniejący ogród przekształcił w park krajobrazowy z alejkami i stawami (stary dwór został wyburzony). W wyniku bankructwa Wincentego Kirchmayera, pałac i dobra w Pleszowie w roku 1875, przeszły na własność Pinkasa Atteslandera. Następnie, majątek pleszowski był w posiadaniu hrabiego Kazimierza Roberta Osiecimskiego-Hutten-Czapskiego i jego żony Marii ze Śniadeckich. Dokonali oni przebudowy pałacu, dobudowując w zachodniej części, wieżę na której umieszczono herby właścicieli Lubicz i Leliwa.

- **Dwór w Bieńczycach** - z początku XX wieku. Najstarsza zabudowa wsi powstała w rejonie dzisiejszych ulic Cienistej i Kaczeńcowej a w czasach późniejszych wzdłuż dzisiejszej ulicy Fatimskiej. Z dokumentów wiadomo, że w 2. połowie XV wieku istniał tu dwór z folwarkiem. Obecnie przy ulicy Kaczeńcowej, w miejscu dawnego dworu, niedaleko niewielkiego stawu otoczonego wiekowymi kasztanami, możemy podziwiać odrestaurowany dworek wraz z oficyną z początku XX wieku.

A także:

- zabytkowy **młyn Lelitów** przy ulicy Kocmyrzowskiej. Na swoistej wyspie otoczonej wodami rzeki Dłubni oraz dłubniańskiej młynówki, znajdują się ruiny dużego młyna wodnego. Obiekt, pochodzący z początków XX wieku, częściowo przebudowany w latach późniejszych, składa się z kilku budynków, portierni oraz ceglanego komina. Swoją dzisiejszy wygląd budynki zawdzięczają głównie przebudowom przeprowadzonym w roku 1960, kiedy ówczesny właściciel młyna, Polskie Zakłady Zbożowe przeprowadził remont generalny poszczególnych budynków. W roku 1993 młyn został wyłączony z eksploatacji.

- **dom Sokoła** na rogu ulicy Kocmyrzowskiej i Cienistej. Budynek zbudowany dla Towarzystwa Gimnastycznego Sokół przez Franciszka Ptaka (1859-1936). To najstarszy zachowany obiekt sportowy na terenie Nowej Huty.

Ponadto:

- **układ urbanistyczny dzielnicy Nowa Huta w Krakowie**, wpisany do rejestru zabytków miasta jako reprezentatywny przykład urbanistyki socrealizmu w Polsce Układ urbanistyczny, czyli rozplanowanie ulic, placów, zieleńców, usytuowanie, bryły i gabaryty budowli, wystrój wnętrz architektoniczno-krajobrazowych, zieleń komponowana, Wpisem do rejestru zabytków objęto również oś widokowo - komunikacyjną Alei Solidarności do Centrum Administracyjnego Huty im. T. Sendzimira z dwoma budynkami Centrum Administracyjnego oraz placem jako elementami zamykającymi kompozycję. Kompozycja układu urbanistycznego Nowej Huty jest przykładem recepcji wzorów radzieckiego socrealizmu z czytelnym odwołaniem do wielkiej manieri urbanistycznej XVIII w. Zwartość, hierarchiczność, rozmach, efektywność osi widokowych, to cechy wywodzące się z dawnych epok historycznych. Detal i dekoracja architektoniczna, a nawet zasady kompozycji brył i budynków w zespole urbanistycznym Nowej Huty noszą piętno socrealizmu w wersji odwołującej się do tradycji rodzimej ("postępowej"), gdyż projektanci starali się sprostać wymaganiom

zawartym w haśle, by sztuka socrealizmu była "narodowa w formie i socjalistyczna w treści". Pod względem architektonicznym zabudowania Nowej Huty obrazują odmiany stylowe od międzywojennego funkcjonalizmu, przez monumentalizm socrealistyczny, po postmodernizm reprezentowany przez kreacje lat 90-tych XX w.

- **Muzeum Czynu Zbrojnego w Krakowie**

Muzeum mieści się w Krakowie na os. Górali 23 i prowadzone jest przez Małopolską Fundację „Dom Kombatanta Rzeczypospolitej Polskiej – Muzeum Czynu Zbrojnego” W muzeum zgromadzone są m.in. eksponaty (broń, dokumenty) z powstań śląskich i powstania wielkopolskiego; uzbrojenie, mundury oraz odznaki armii polskiej z okresu II Rzeczypospolitej i II wojny światowej, w tym oddziałów partyzanckich i powstańczych. Ponadto, w Muzeum znajduje się 21 sztandarów organizacji bojowych i kombatanckich, m.in. sztandar Legionów Piłsudskiego; Powstańców Śląskich oraz sztandar wykonany przez więźniarki obozu Mauthausen-Gusen. W Muzeum znalazły miejsce także urny z prochami z pól bitewnych drugiej wojny światowej, Katynia i obozów koncentracyjnych. Muzeum spełnia na terenie Nowej Huty, a także całego miasta funkcje edukacyjną współpracując ze szkołami i innymi instytucjami oświatowymi. Zgromadzone materiały służą opracowaniu biogramów uczestników wojny, które zostaną opublikowane w „Zeszytach Historycznych”. Fundacja, oprócz gromadzenia i przechowywania historycznych pamiątek, niesie także pomoc żyjącym kombatantom.

III. Miejskie instytucje kultury

Muzeum Nowej Huty (os. Centrum E 1, wcześniej Oddział MHK Dzieje Nowej Huty, os. Słoneczne 16)

Oddział Muzeum Krakowa jest najważniejszym w Krakowie ośrodkiem badań nad historią Nowej Huty i popularyzacji jej dziedzictwa. Muzeum prowadzi szeroką akcję promocji historii Nowej Huty, zarówno sprzed jej powstania w 1949 r., jak i jej socrealistycznego oraz socmodernistycznego dziedzictwa. Instytucja muzealna posiada bogaty program edukacyjny oraz różnorodną ofertę dla turystów z Polski i zagranicy. Swoją działalność rozpoczął w 2005 r., od 1 marca 2019 r., po połączeniu Muzeum Historycznego Miasta Krakowa z Muzeum PRL-u, jako Muzeum Nowej Huty, mieście się w zabytkowym budynku kina „Światowid”

„Zajrzyj do Huty” (ZdH) – główne wydarzenie Muzeum Nowej Huty oraz jego projektu popularyzującego i przybliżającego dziedzictwo Nowej Huty – Muzeum Rozproszonego Nowej Huty. Pierwsza edycja odbyła się w 2009 r. z okazji obchodów jubileuszu 60-lecia powstania Nowej Huty. Pierwsze dwie edycje odbyły się w czerwcu, od 2011 r. wydarzenie odbywał się w trzeci weekend września. Przez 11 lat Muzeum Krakowa łącznie z kilkudziesięcioma partnerami (nowohuckie instytucje kultury, zakłady pracy z kombinatem metalurgicznym na czele, stowarzyszenia i fundacje oraz osoby prywatne) udostępniło turystom i krakowianom kilkadziesiąt, na co dzień niedostępnych lub trudno dostępnych miejsc. Zwiedzanie odbywa się w sposób nieszablony – spacer, wycieczki rowerowe i autokarowe, eksploracja trudnodostępnych miejsc, a nawet spływy kajakowe Dłubnią i Wisłą przewodnikami są specjaliści z danej dziedziny: historycy, licencjonowani przewodnicy miejscy, archeolodzy, muzykolodzy, kulturoznawcy, pasjonaci Nowej Huty. Równolegle prezentowane są wystawy czasowe i plenerowe, prowadzone są zajęcia edukacyjne – np. oprowadzania w różnych językach, gry miejskie, czy warsztaty. Co roku w wydarzeniu bierze udział około 5 tysięcy osób. Więcej o ostatnich edycjach ZdH:

https://www.krakow.pl/aktualnosci/223172,33,komunikat,zajrzyj_do_nowej_huty.htm
|
<https://www.youtube.com/watch?v=TP4kWF6azVY>

Najnowsze działania popularyzatorskie:

Lato w Muzeum 2020:

1 sierpnia, 14.30 – „Puśćmy wodze fantazji”. Postapokaliptyczny spacer w okolicy Kombinatu; spacer dla uczestników bez ograniczeń wiekowych, START: Podziemna Nowa Huta

8 sierpnia, 14.30 – O Romach w Nowej Hucie; spacer dla uczestników bez ograniczeń wiekowych, Muzeum Nowej Huty

16 sierpnia, 14.30 – Zanim powstała Nowa Huta – Bieńczyce; spacer dla uczestników bez ograniczeń wiekowych, Muzeum Nowej Huty

23 sierpnia, 14.30 – Nowa Huta od podstaw; spacer dla uczestników bez ograniczeń wiekowych, Muzeum Nowej Huty

26 sierpnia, 12.00 – Co łączy igloo i kameleona?, Warsztaty dla dzieci w wieku 5–9 lat, Podziemna Nowa Huta

30 sierpnia, 14.30 – Nowa Huta wzdłuż Wisły; wycieczka rowerowa dla dorosłych, Muzeum Nowej Huty

Ponadto Muzeum prowadzi **działalność wystawienniczą** (do czasu realizacji ekspozycji stałej tylko wystawy czasowe) – obecnie prezentowane są w budynku muzeum (dawne kino „Światowid”, os. Centrum E 1) **wystawy:**

1. **„Wańka – wstańka. Nowohucki pomnik Lenina”**. Monument poświęcony pamięci Włodzimierza Lenina, który funkcjonował w alei Róż tylko 16 lat, odcisnął silne piętno na dzielnicy. Nawet dziś, ponad 30 lat po jego demontażu, historie takie jak jego nieudane wysadzenie, próby obalenia przez manifestantów czy legendy miejskie, jakie generował, budzą zainteresowanie i są szeroko komentowane. Na wystawie zwiedzający zapoznają się z historią pomnika od jego powstania aż do demontażu. Na ekspozycji pojawią się także wątki dotyczące uniwersalnych losów pomników na przestrzeni dziejów, a także opowieść o tzw. „trudnym dziedzictwie” w byłych krajach komunistycznych. W ramach wystawy zaprezentowane zostaną także dzieła eksplorujące tematykę wizerunku „komunistycznych bohaterów” autorstwa Pawła Susida, Krzysztofa M. Bednarskiego i Jacka Sroki. Wśród prezentowanych prac znajdują się także dzieła tak rozpoznawalnych artystów, jak m.in. Marian Konieczny, Bronisław Chromy, Wojciech Fangor, Edward Dwurnik czy znana i budząca kontrowersje instalacja Małgorzaty i Bartosza Szydłowskich „Fontanna przyszłości”, przedstawiająca odblaskową, „siusiąjącą” figurkę Lenina.
2. **„Atomowa groza”** – wokół nowohuckich schronów narosło wiele mitów. Jeden z nich głosi, że pod całą Nową Hutą jest drugie, podziemne miasto, po którym można poruszać się, nie wychodząc na powierzchnię... Do dziś można spotkać mieszkańców opowiadających, jak to przed laty weszli do podziemi na jednym osiedlu, a wyszli w zupełnie innej części dzielnicy. Krąży też opowieść, jakoby pod dawnym kinem Światowid (obecnie siedzibą Muzeum PRL-u) mieścił się największy w Nowej Hucie schron dla kilkuset osób. No i oczywiście wszystkie nowohuckie schrony miały podobno chronić przed wybuchem jądrowym. Postanowiliśmy zmierzyć się z tymi mitami. Opowiedzieć o okolicznościach budowy większości schronów pod Nową Hutą – sytuacji politycznej lat 50. W Polsce i na świecie, zimnej wojnie, wyścigu zbrojeń, rzeczywistym zagrożeniu wybuchem III wojny światowej, ale też tym, jak władze wykorzystywały go

propagandowo. Bo nie ulega wątpliwości, że choć otwarty konflikt między Wschodem i Zachodem był w kilku momentach drugiej połowy XX wieku bardzo realny, to jednak władze celowo demonizowały zagrożenie. W obliczu wspólnego wroga o wiele łatwiej było zjednoczyć naród, a wizja wybuchu wojny pozwalała uzasadnić troską o ochronę państwa często zbrodnicze działania Służby Bezpieczeństwa, wymierzone we wszelkie objawy działalności opozycyjnej. Dziś schrony są dla większości gości Muzeum PRL-u jedynie ciekawostką historyczną. Opowieść o ponad 250 budowlach ochronnych znajdujących się pod blokami, szkołami, przedszkolami, ośrodkami zdrowia czy instytucjami kultury zlokalizowanymi w centrum Nowej Huty przemawia do wyobraźni. A jednak trudno, mówiąc o nich, zapomnieć o bardzo współczesnym kontekście. Rosyjska inwazja na Ukrainę i bezradność społeczności międzynarodowej sprawiły, że podczas gdy pracowaliśmy nad tą wystawą, otwarcie już mówiono o „nowej zimnej wojnie”.

Każdej wystawie towarzyszy specjalnie przygotowana oferta edukacyjna, związana z tematyką aktualnie prezentowanej wystawy.

Filią Muzeum jest „Podziemna Nowa Huta” – Etap I: schron pod ZSM nr 3 na os. Szkolnym 37 – trasa turystyczna Podziemna Nowa Huta jest zaproszeniem do poznawania nie tylko trudnego dziedzictwa zimnej wojny, ale też historii i architektury dzielnicy. Będzie je można odkrywać, spacerując pomiędzy poszczególnymi lokalizacjami. Trasie towarzyszą wydarzenia edukacyjne w Muzeum Nowej Huty: oprowadzania, gry terenowe, warsztaty, lekcje muzealne, spacer.

Muzeum Krakowa prowadzi inwestycję **„Modernizacja i rozbudowa budynku dawnego kina Światowid na potrzeby Muzeum Nowej Huty”** (kwota ze środków GMK w 2020 r. 86 100 zł). Muzeum złożyło dokumentację do konkursu w ramach programu „KULTURA”, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG (kwota ok. 15 mln zł; ewentualne dofinansowanie GMK w kwocie 34 mln zł), koszt całości projektu (bez wystawy stałej) szacowany jest na ok. 52 505 350 zł. Rozstrzygnięcie konkursu we wrześniu 2020 r.

Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie

Hangar lotniczy w Czyżynach

Wzniesiony w latach 30. ubiegłego wieku zabytkowy i unikatowy hangar jest jednym z elementów infrastruktury dawnego Lotniska Kraków-Rakowice-Czyżyny. W 2009 r. został przekazany w użytkowanie Muzeum Inżynierii Miejskiej. Prace związane z modernizacją hangaru wraz z budynkiem dawnej kotłowni zaplanowano na lata 2020 – 2022. Aktualnie trwa przyjmowanie ofert na realizację tej inwestycji. Po likwidacji portu lotniczego w 1963 r. hangar przy ulicy Stella - Sawickiego był użytkowany przez MPK w Krakowie. W budynku mieściła się zajezdnia autobusowa z warsztatami naprawczymi. Muzeum Inżynierii Miejskiej od kilku lat z wielką pieczołowitością zajmuje się odrestaurowaniem obiektu i przystosowaniem go do pełnienia funkcji trzeciego oddziału MIM. Od 2015 roku prace nabrały tempa: w latach 2015/16 został wymieniony cały dach wraz z świetlikami, w roku 2017 odtworzono wrota w ścianie północnej o łącznej powierzchni 370 m², w 2018 r. natomiast uprzątnięto ogromną przestrzeń wokół budynku, wyburzono wtórne dobudówki i uporządkowano otoczenie oraz czasowo udostępniono zwiedzającym wystawę „Moto-historie” prezentującą motoryzacyjne zasoby Muzeum.

W 2019 tym roku uzyskano dofinansowanie projektu przebudowy z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, działanie 11.4 Rewitalizacja

terenów przemysłowych. Prace, które zaplanowano na lata 2020 – 2022 obejmą: przebudowę i rozbudowę hangaru na potrzeby planowanej ekspozycji, przebudowę i rozbudowę kotłowni na cele muzealne, rozbiórkę wtórnie dobudowanych obiektów, wykonanie podziemnego łącznika pomiędzy hangarem a kotłownią. Całość w przyszłości zostanie udostępniona publiczności jako zabytek inżynierii miejskiej. W kolejnych latach planowane są prace modernizacyjne i konserwatorskie związane z budynkiem zwanym “domem lotnika”, a także terenem wokół hangaru.

Szacowany koszt całkowity złożonego projektu – 16 019 488 zł

Wysokość dofinansowania ze środków GMK – 7 368 028 zł

Wysokość dofinansowania ze środków RPO WM - 5 198 126 zł

Ogród Doświadczeń im. Stanisława Lema (oddział MIM)

Wrześniowe wydarzenia edukacyjne w Muzeum Inżynierii Miejskiej i Ogrodzie

Doświadczeń:

5 września - Zrób swoje Mydło

12 września - Miejska Gra Terenowa Futuronauci

19 września- Doniczki DIY

20 września - Malowanie na wodzie

26 września - Mleczne Szaleństwo

6 września - Czy wiesz, co wspólnego mają owoce łopianu z lotami kosmicznymi?

13 września - Czy wiesz, co wspólnego z lotem szybowca mają motyle oraz ptaki takie jak jerzyk zwyczajny?

20 września - Czy wiesz co wspólnego z lotami w kosmos ma zjawisko odrzutu wykorzystywane do poruszania się przez ośmiornice?

27 września - Czy wiesz, co wspólnego z owocami klonu zwyczajnego ma śmigłowiec?

Prowadzona jest tutaj inwestycja: „**MIM - Zimowy Ogród Doświadczeń - poszerzenie oferty Ogrodu Doświadczeń im. St. Lema w Krakowie**” - zakończenia w tym roku wieloletniej inwestycji, której celem jest modernizacja terenu o pow. ok. 2,5 ha, w tym modernizacja strefy wejścia, utworzenie nowej przestrzeni edukacyjnej, zmodernizowanie istniejącej ścieżki, małej architektury, a także oświetlenia oraz utworzenie nowych alejek i rozbudowanie przestrzeni magazynowej. Realizacja tego przedsięwzięcia poprawi całoroczną dostępność Ogrodu Doświadczeń im. Stanisława Lema dla krakowian i turystów.

Środki GMK na lata 2018-2020: 4 329 155 zł (w 2020 r.: 2 453 405 zł)

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

Miejska instytucja kultury o ponad sześćdziesięcioletniej tradycji. Działa na terenie Nowej Huty, skupiając się przede wszystkim na realizacji programów edukacyjnych, artystycznych, społeczno-kulturalnych i proekologicznych.

Ośrodek wydaje i udostępnia **wydawnictwa** popularyzujące dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze Nowej Huty w formie przewodników, publikacji naukowych i popularnonaukowych („Alternatywny przewodnik po Nowej Hucie”, „Literacki przewodnik po Nowej Hucie”, „Łąki Nowohuckie – przewodnik”, „Nowa Huta. Architektoniczny portret miasta drugiej połowy XX wieku”, „Nowa Huta w kulturze – kultura w Nowej Hucie”, „Korowód Nowohucki. Wybór postaci związanych z terenami Nowej Huty”, „Nowa Huta od NATURY strony”, seria „Parki Krakowa”) – wszystkie publikacje dostępne są w wersji elektronicznej bezpłatnie, a większość (do wyczerpania nakładu) można dostać – również bezpłatnie – w Ośrodku Kultury im. C. K. Norwida; trzy książki sprzedawane są również w różnych lokalizacjach turystycznych.

Od 2018 roku w Ośrodku istnieje możliwość zwiedzania wystawy stałej **Galerii Huta Sztuki**. Inspiracją do stworzenia Galerii była sięgająca lat 50. XX wieku historia samego Ośrodka, dawnego Zakładowego Domu Kultury mieszczącego się na Osiedlu Górali 5. W tym czasie do Nowej Huty przyjeżdżali licznie artyści, otrzymując do swej dyspozycji pracownie w oddawanych do użytku budynkach. Nowa galeria nawiązuje do pierwszej, działającej w latach 60. i 70. XX w. przy Domu Kultury, Galerii „RYTM”.

Ekspozycja obejmuje prace z lat 1950-1970, od socrealistycznych obrazów Erwina Czerwenki, takich jak „Robotnicy na budowie Nowej Huty” czy „Namioty junaków”, przez „Panoramę Nowej Huty” z lat 50. autorstwa Witolda Chomicza po sztukę współczesną, w tym malarstwo materii Grupy Nowohuckiej. Galeria oferuje również zajęcia edukacyjne (lekcje dla dzieci i młodzieży, zwiedzanie z kuratorem): <http://okn.edu.pl/galeria-huta-sztuki/edukacja/>

W OKN działa ponadto **Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa**. W sposób szczególny zajmuje się dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym Nowej Huty, korzystając przy tym z wieloletniego dorobku różnych działów Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida. Prowadzone są zajęcia terenowe (spacery, objazdy, zwiedzanie) i warsztaty stacjonarne dla zorganizowanych grup dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.

W **Kinie Studyjnym Sfinks** istnieje m.in. możliwość obejrzenia pokazu wyprodukowanego przez Ośrodek filmu „Z kart historii Nowej Huty” (cztery wersje językowe: polska, angielska, niemiecka, francuska). W Kinie Studyjnym od 2004 roku emitowana jest **Nowohucka Kronika Filmowa** (promująca Nową Hutę i emitowana w TVP3 Kraków oraz udostępniana w Internecie).

Ośrodek prowadzi specjalne **szkolenia dla przewodników miejskich** (Galeria Huta Sztuki i Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa we współpracy z Wydziałem ds. Turystyki UMK).

Nowohuckie Laboratorium Dziedzictwa i ARTzona przyjmują polskie i zagraniczne wizyty studyjne, podczas których w zależności od grupy i oczekiwań prezentowane są różne aspekty historii Nowej Huty i działalności Ośrodka.

Nowohuckie Centrum Kultury jest „instytucją-kombinatem” aktywności artystycznych, która od przeszło 30 lat animuje życie kulturalne zarówno mieszkańców Krakowa, Nowej Huty, jak i turystów.

Podstawową działalnością Centrum jest organizacja zajęć i warsztatów oraz prowadzenie zespołów artystycznych. W instytucji działa ich ponad 15 – między innymi Zespół Górali HAMERNIK, Zespół Pieśni i Tańca NOWA HUTA, Grupa Wokół Centrum, Teatr Ab Intra. NCK oferuje szeroki wachlarz zajęć – od grafiki warsztatowej przez zajęcia rekreacyjne takie jak akrobatyka czy Jiu Jitsu, plastyczne, taneczne, muzyczne aż po naukę programowania dla dzieci.

NCK prowadzi również bogatą **działalność wystawienniczą**, prezentując prace wybitnych polskich i zagranicznych artystów, w kilku przestrzeniach ekspozycyjnych. W październiku 2016 roku Centrum otworzyło pierwszą stałą galerię, w której prezentowanych jest 50 obrazów Zdzisława Beksińskiego. Od stycznia 2020 roku działa także druga stała galeria – Galeria autorska Jerzego Dudy-Gracza.

Galeria Zdzisława Beksińskiego

Stać ekspozycja obejmuje 50 obrazów olejnych, w większości pochodzących z lat 80. XX wieku, z tak zwanego okresu fantastycznego w twórczości malarza. To wówczas powstawały jego najbardziej znane, z dzisiejszej perspektywy ikoniczne prace. Uzupełnia je kilkanaście obrazów z ostatnich lat życia, ukazujących zwrot malarza ku bardziej ascetycznym formom wyrazu. Okazjonalnie prezentowany będzie również zbiór 200 rysunków i fotografii, stanowiących integralną część kolekcji dzieł artysty przekazanej do NCK. Kuratorem galerii jest Joanna Gościej-Lewińska.

Galeria Jerzego Dudy-Gracza

Prace Jerzego Dudy-Gracza znajdują się w zbiorach Muzeum Narodowego Warszawy, galeriach Poznania, Łodzi, w zbiorach Austrii, Danii, Japonii, Kanady i USA.

Dzięki podpisanemu w kwietniu 2018 roku porozumieniu między prezydentem Krakowa prof. Jackiem Majchrowskim a córką artysty Agatą Dudą-Gracz, znaną reżyserką teatralną, dzieła malarza zostały również umieszczone w Galerii Jerzego Dudy-Gracza w NCK. W nowej przestrzeni wystawienniczej (210 metrów kwadratowych) stale pokazywanych jest około stu obrazów spośród ponad trzystu wybranych z rodzinnego zbioru. Ekspozycję zaplanowano na dwadzieścia lat i w tym czasie zestaw obrazów będzie zmieniany. Prace pochodzą z różnych okresów i reprezentują najważniejsze nurty twórczości Jerzego Dudy-Gracza. Joanna Gościej-Lewińska - kurator Galerii.

W 2018 r. za sprawą NCK do Krakowa powróciła również wystawa pokonkursowa najlepszych zdjęć reporterskich – **WORLD PRESS PHOTO**. Piękne i wstrząsające chwile zatrzymane w kadrze, wyłonione spośród kilkudziesięciu tysięcy, nadesłanych przez fotografów z całego świata, co roku przyciągają do Nowej Huty tłumy wielbicieli fotografii.

Ponadto NCK dysponuje jedną z największych w Krakowie scen, która w 2018 r. została poddana generalnemu remontowi. Instytucja realizuje tutaj najlepsze oraz najbardziej znane w Polsce i na świecie spektakle teatralne, muzyczne, taneczne, baletowe oraz kabaretowe – adresowane do widzów każdej grupy wiekowej i prezentujące różnorodne formy wyrazu scenicznego. Jesienią 2020 roku na Scenie NCK zobaczymy m.in. Julię Pietruczę, Urszulę, Króla, zespół Raz Dwa Trzy, spektakl „Ucho Prezesa”, kabaret Hrabci i Grupę MoCarta.

Centrum jest także producentem cyklicznych imprez o charakterze festiwalowym, które na dobre zadomowiły się w krakowskim kalendarzu kulturalnym i niezmiennie cieszą się dużą popularnością. Wśród nich należy wymienić: Festiwal Teatrów dla Dzieci, BalletOFF Festival, Open Eyes Festival, Festiwal Tańca Współczesnego SPACER, Navigator Festival, a także Kombinat Kultury.

Dzięki swoim możliwościom lokalowym – sale taneczne, baletowe i konferencyjne, nowoczesna sala teatralna z widownią dla sześciuset widzów, sala kameralna, pracownie tematyczne – Centrum jest również bardzo często gospodarzem zewnętrznych, krajowych i międzynarodowych imprez: sympozjów, kongresów, targów i wystaw kolekcjonerskich.

W ciągu roku Nowohuckie Centrum Kultury odwiedza ponad pół miliona osób.

Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta - instytucja prowadzi działalność w oparciu o sieć klubów (13), działających na terenie Nowej Huty, zarówno w części centralnej, jak i osiedlach peryferyjnych.

Z turystycznego punktu widzenia za ciekawe obiekty użytkowane przez Ośrodek można uznać Klub Aneks (os. Łucznanowice, ul. Mycielskiego 11) i Klub Krzesławice (os. Krzesławice, ul. Wańkowicza 17).

Klub Aneks ma swą siedzibę w bardzo reprezentacyjnym i bogatym w historię dworze. To stary, barokowo-klasycystyczny dwór wybudowany w 1787 r. Pożar, którego daty bliżej nie znamy, strawił jego większą część. Do ocalałych po pożarze resztek dobudowano z początkiem XX w. dwór z piaskowca i cegły, a pozostałości drewnianych zabudowań ostatecznie rozebrano w 1952 r. Obecnie dwór przeszedł we władanie potomków dawnych właścicieli – rodu Mycielskich, klub nadal funkcjonuje w jednym z lokali.

Klub Krzesławice z kolei jest zlokalizowany w budynku, którego fundatorem był Jan Matejko, będący w 1876 r. właścicielem wsi Krzesławice. Ten artysta, a równocześnie społecznik, stał się fundatorem szkoły, która miała umożliwić tutejszym dzieciom łatwiejszy dostęp do edukacji. Drewniany obiekt powstał z końcem XIX wieku. Aż do połowy lat 50-tych odbywały się w nim regularne zajęcia lekcyjne.

W bliskim sąsiedztwie Klubu znajduje się Dworek Jana Matejki. Obecnie jest on własnością Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, które przekształciło go w muzeum. Można tu zobaczyć obrazy Matejki, w tym Poczet królów i książąt polskich oraz pamiątki po artyście - sztalugi, skrzynie na rysunki, przedmioty użytkowe. Niedaleko dworku stoi XVII-wieczny drewniany kościół.

Do wykorzystania potencjału Nowej Huty w turystyce Krakowa przyczyniają się następujące działania, podejmowane przez Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta:

„Nowa Huta Dlaczego Nie?!”

Cykl koncertów zainaugurowany w 2004 roku. Jego celem jest prezentacja mieszkańcom Nowej Huty cenionych artystów polskiej estrady. Koncerty cieszą się dużą popularnością i uznaniem i już na stałe wpisały się w kulturalny krajobraz Nowej Huty. Wstęp na koncerty jest zawsze bezpłatny. Podczas koncertów organizowana jest kwesta na rzecz nowohuckiego Hospicjum św. Łazarza. Koncertujemy w różnych plenerach i obiektach Nowej Huty, stwarzając jednocześnie możliwość odkrywania i poznawania ciekawych i wyjątkowych miejsc. W ramach cyklu wystąpili już m.in.: Edyta Geppert, Stanisław Sojka, Raz Dwa trzy, Voo Voo, Sinfonietta Cracovia, Zespół Pieśni i Tańca Śląsk, Mieczysław Szczepiński, Michał Bajor, Grzegorz Turnau, Wolna Grupa Bukowina, Jose Torres, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Elżbieta Towarnicka, Janusz Radek, Jacek Wójcicki, Motion Trio, Kroke, Jagodziński Trio, Martyna Jakubowicz, Elektryczne Gitary, Eleni, zespół Pospieszalskich, Andrzej Sikorowski, Maciej Maleńczuk i wielu innych.

„Muzyczne spotkania na Wzgórzach Krzesławickich”

Cykl koncertów realizowany od 2006 roku. Jego założeniem jest prezentacja muzyki poważnej, głównie o tematyce liturgicznej, połączona z edukacją muzyczną słuchaczy. Na każdy koncert przygotowywany jest szeroki program obejmujący informacje dotyczące proponowanych form muzycznych, wyjaśnienia terminologii, prezentacja wykonawców i kompozytorów. Koncerty odbywają się zgodnie z rokiem liturgicznym, wykonywane podczas nich utwory to zazwyczaj dzieła wielkich artystów, nawiązujące do poszczególnych wydarzeń kalendarza liturgicznego. Na roczny cykl koncertów składają się przeważnie: koncert kolęd – na początku roku, pasyjny – przed Świętami Wielkanocnymi, paschalny – po Świętach Wielkanocnych, adwentowy – w grudniu. W październiku odbywają się także koncerty poświęcone pamięci Jana Pawła II. W ramach cyklu wystąpili m.in. Kaja Danczowska, Andrzej Biało, Henryk Botor, Julian Gembalski, Włodzimierz Siedlik, Maciej Tworek, Capella Cracoviensis, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Chór Polskiego Radia, Chór Mariański, Chór Psalmodia, Tomasz Adam Nowak (wybitny organista polskiego pochodzenia mieszkający w Niemczech), Chór Mieszany Katedry Wawelskiej, Krzysztof Pawlisz, Chór Schola Cantorum Cracoviensis, Orkiestra Smyczkowa i Mieszany Chór Kolegium św. Stanisława z Lublany oraz Orkiestra Symfoniczna i Chór Chopiniada POSM II st. im. Fryderyka Chopina w Krakowie, zespół Cracow Baroque Consort.

„Mistrzejowickie impresje muzyczne”

Cykl koncertów muzyki poważnej. Koncerty mają miejsce w kościele pw. MB Nieustającej Pomocy (os. Bohaterów Września 33). W ramach cyklu wystąpili już między innymi: Zespół Muzyki Dawnej „ANONYMUS”, chór i orkiestra Bazyliki OO Cystersów w Mogile, *Classic Ensemble Orchestra* oraz soliści sopranistka - Karin Wiktor-Kałużka,

sopranistka Lidia Sosnowska, alt - Małgorzata Langer-Król, tenor - Bartłomiej Choraży oraz baryton - Eryk Lasota skrzypaczki: Natalia Kotarba, Weronika Biela, Aleksandra Bester i Judyta Wójcikowska.

Festiwal „Zakłęte w dyni”

Program Festiwalu jest różnorodny i obejmuje m.in. dyniowe warsztaty carvingowe, dyniowe konkursy plastyczne dla dzieci oraz konkurs hodowlany dla dorosłych. Finał konkursów ma miejsce podczas dyniowego festynu, który jest okazją nie tylko do wręczenia nagród, ale i skosztowania dyniowych potraw, czy rozwiązywania dyniowych zagadek. Celem Festiwalu jest również prezentacja działalności i oferty klubów Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta.

Do ciekawszych projektów, w których co roku współuczestniczy OKNH, a w którym mogą wziąć udział turyści jest **NOC POEZJI**. W klubach realizowane są różne poetyckie wydarzenia – koncerty, korowody, warsztaty literackie, konkursy recytatorskie, oraz wydarzenia wyjątkowe jak Nowohucka Noc Poezji z językiem migowym – spotkanie osób głuchych i słyszących, warsztaty poezji miganej, poezja recytowana przez poetów słyszących tłumaczona równocześnie na język migany, poezja tłumaczona symultanicznie (Klub Jędrus).

Teatr Ludowy (os. Teatralne – nazwa osiedla pochodzi właśnie od Teatru Ludowego)

Krakowski Teatr z budynkiem głównym w dzielnicy Nowa Huta na osiedlu Teatralnym 34, działający od 3 grudnia 1955 roku. Budynek Teatru zaprojektowali Janusz Ingarden i Marta Ingarden oraz Jan Dąbrowski. Teatr miał być w założeniach sceną kameralną nowohuckiego teatru, który według planów miał powstać po południowej stronie Placu Centralnego i w czasie budowy występował pod nazwą Teatr Kameralny. Działalność Teatru Ludowego poprzedził w Nowej Hucie amatorski, robotniczy teatr Nurt, którym kierował literat Jan Kurczab. Scena ta powstała jako zespół amatorski w 1952 r. W maju 1953 r. "Nurt" otrzymał status teatru zawodowego. Działał do lutego 1954 r. Od 1996 roku Teatr Ludowy wystawia również sztuki na Scenie pod Ratuszem w budynku ratusza na Rynku Głównym. Scena Stolarnia to najmłodsza scena Teatru Ludowego. Powstała w 2004 roku a mieści się w budynku zaplecza na os. Teatralnym 23, gdzie wcześniej była teatralna stolarnia. Od września 2016 roku dyrekcję Teatru objęła Małgorzata Bogajewska, młoda polska reżyserka, której szczególnie zależy na powrocie do najlepszych tradycji Teatru. W podejmowanych przez nią założeniach dominuje poszukiwanie nowego teatralnego języka i nowej estetyki, projekty z pogranicza sztuk, reinterpretacja najsłynniejszych tekstów klasyki europejskiej, projekty kulturotwórcze i partycypacyjne, w które wpisana jest żywa reakcja i dotkliwy komentarz rzeczywistości politycznej i społecznej. Wcześniej funkcję dyrektorów pełnili: **Krystyna Skuszanka, Józef Szajna, Waldemar Krygier, Ryszard Filipowski, Henryk Giżycki, Jerzy Fedorowicz, Jacek Strama**. Działalność Teatru Ludowego za dyrekcji Jerzego Fedorowicza można rozpatrywać nie tylko w kategoriach artystycznych, ale i socjologicznych - wychowania i edukacji młodego pokolenia, dzięki zainicjowanym działaniom, które noszą miano "Terapia przez sztukę". Dziesięć sezonów wytężonej pracy całego zespołu przyniosło widoczne efekty - społeczność nowohucka zaczęła coraz tłumniej odwiedzać swoją scenę. Teatr Ludowy został uznany i zaakceptowany zarówno przez publiczność jak i krytykę.

Teatr prowadzi działalność artystyczną (repertuar na sierpień 2020 r. dostępny na stronie: <https://ludowy.pl/pl/repertuar#spectacle--23>) i edukacyjną np. **LATO W TEATRZE LUDOWYM 2020; MAMA I TATA W TEATRZE; OD DZIECI DLA DZIECI; PLAYON!**; czy Projekt „Przewodnicy zmysłów”, który ma na celu stworzenie nowego formatu dzieła teatralnego w formie instalacji teatralnej dla osób niewidomych i jednocześnie dla osób widzących, który nie ogranicza się do zastosowania

audiodeskrypcji i scenariusza w Braille'u, ale wykorzystując doświadczenie synestetyczne oddziałuje na odbiorców poprzez dostępne dla nich zmysły: słuch, dotyk, zapach, smak.

Teatr prowadzi inwestycje, których celem jest poprawa dostępności i jakości usług kulturalnych oferowanych przez instytucję:

1. **„Modernizacja Dużej Sceny Teatru Ludowego wraz z zakupem wyposażenia - Etap 3”** (250 000 zł ze środków GMK w 2020 r.) - środki przeznaczone na modernizację kieszeni bocznych sceny głównej, wybudowanie antresoli z wyciągarką elektryczną oraz zakup oświetlenia scenicznego, w celu poprawy warunków pracy (BHP), a przede wszystkim jakości artystycznej prezentowanej oferty; wkład własny w ramach otrzymanego dofinansowania ze środków Programu Infrastruktura kultury Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 250 000 zł.;
2. **„Modernizacja budynku Teatru Ludowego wraz z budową niezbędnej infrastruktury do prowadzenia działań kulturalnych oraz zagospodarowanie przestrzeni”**. Inwestycja prowadzona w latach 2017-2022. Planowany całkowity koszt zadania ok. 19,5 mln zł, w tym 14 260 000 zł z Gminy Miejskiej Kraków, a ramach RPO – 5,2 mln zł. Planowana jest rozbiórka budynków pomocniczych oraz starych zewnętrznych instalacji oraz rozbudowa istniejącego budynku Stolarni wraz z rewitalizacją przestrzeni (wybrukowanie, zielen, parking – już wykonano itp.) wokół teatru.

Teatr „Łąźnia Nowa” (os. Szkolne)

Teatr Łąźnia Nowa zrealizował dotychczas 2785 wydarzeń artystycznych, w tym 82 spektakle premierowe. W wydarzeniach tych uczestniczyło 620 610 widzów. A są to liczby, które nie obejmują wcześniejszej, 10-letniej historii Stowarzyszenia Teatralnego „Łąźnia”. W sezonie 2019/2020 Łąźnia świętuje 25 lat swojej działalności – w tym 15 lat w Nowej Hucie. Łąźnia jako miejsce przeżyła 25-letnią podróż w czasie i przestrzeni. Realnie to podróż z Kazimierza do Nowej Huty – z małej sceny w ciasnej, wyremontowanej własnymi rękami piwnicy przy ul. Paulińskiej 28 do ogromnej postindustrialnej hali na nowohuckim osiedlu Szkolnym. W wymiarze symbolicznym to podróż przez wyobraźnię, marzenia, wizję, idee, projekty, drogi twórczości Bartosza Szydłowskiego i Małgorzaty Szydłowskiej oraz wszystkich osób, które w Łąźni przez ćwierć wieku tworzyły, myślały, po prostu były. Relacja z miejscem zastanym i otaczającym je ludźmi zawsze stanowiła podstawę tożsamości oraz działań Łąźni.

Głównym przedsięwzięciem edukacyjno-popularyzatorskim Łąźni Nowej jest, odbywający się od 2016 r., **Bulwar[t] Sztuki**. Od kilku lat w lipcowe i sierpniowe wieczory tłumy Krakowian, ze szczególnym wskazaniem na Nowohucian, uczestniczą w bogatym programie kulturalnym nad Zalewem Nowohuckim, który przygotowuje Teatr Łąźnia Nowa. W tym roku, ze względów sanitarnych (stan epidemii) przeniesiono się do ogrodów Teatru Łąźnia Nowa. Na program składa się ponad 50 wydarzeń: spektakle, pokazy filmowe, muzyka, rekreacja na świeżym powietrzu itp. Oprócz tego zespół teatru prowadzi teatralne zajęcia warsztatowe dla różnych grup wiekowych (część uczestników gra potem w spektaklach wystawianych na deskach Teatru).

Wśród modułów programowych **Bulwar[t]u Sztuki** znajduje się już od 2018 roku cykl wydarzeń **Święto Wandy**. Według legendy Wanda była córką Kraka, królewną, która stanęła na czele wojsk i zmusiła wroga do odwrotu, a następnie rzuciła się do Wisły. Ale to tylko część prawdy. Mit Wandy sięga czasów dużo dawniejszych, prastawiańskich. Gdy Kraków był jeszcze miejscem pogańskich kultów, Wandę czczono jako symbol płodności i energii ziemi. Może była wielką szamanką albo wiedźmą? Może władała plemieniem? Była postacią tak ważną, że w Mogile usypano na jej cześć wielki kurhan. I

tak Wanda stała się jedną z największych patronek Nowej Huty. To nie przypadek, że wiele wieków później jej imieniem nazwano też osiedle, stadion, most, a nawet dom handlowy. Mityczna postać Wandy uosabia los wszystkich silnych kobiet, które budowały i do dziś współtworzą Nową Hutę. Tropy kobiece są w Nowej Hucie niezwykle liczne i różnorodne. W jubileuszowym dla naszej dzielnicy roku chcemy o nich wszystkich przypomnieć i opowiedzieć. Zośka znad Dłubni, Izabela Branicka, Krystyna Skuszanka, a obok nich tynkarki, murarki i suwnicowe to tylko niektóre z lokalnych bohaterek. W 2019 roku na Święto Wandy składał się cykl muzyczny GŁOS KOBIEC, w ramach którego prezentowano najciekawsze aspekty kobiecego muzykowania, goszcząc znakomite artystki z pogranicza tradycyjnej muzyki polskiej i world music. Całość dopełniło wielkie czytanie performatywne w Alei Róż. Jakub Roszkowski przedstawił teatralną interpretację historii zebranych przez Renatę Radłowską w „Nowohuckiej telenoweli”.

Dom Utopii

W dawnym, nieczynnym skrzydle Zespołu Szkół Elektrycznych nr 2 na osiedlu Szkolnym 26 (na tyłach TłN) zostanie otwarty nowoczesny ośrodek rozwoju sztuki współczesnej i relacji międzyludzkich. Współdziałanie, wymiana i wspólnota – miejsce współpracy środowisk twórczych i mieszkańców Krakowa. W obiekcie znajdują się m.in. pracownię technik artystycznych, wielofunkcyjna sala edukacyjna, galeria prezentacji i zaplecze dla rezydujących artystów. Projekt przebudowy, opracowany przez Marka Dormusa z Atelier Dormus, wpisuje się w tkankę architektoniczną Nowej Huty. Prace nad inwestycją są już na ukończeniu. Planowane otwarcie: 2020/2021 r. Dom Utopii pozwoli na szeroką współpracę teatru z mieszkańcami nie tylko w miesiącach letnich, ale przez cały rok. Warsztaty twórcze, pokazy, społeczny uniwersytet, lokalne debaty – tego - dla młodzieży i osób dorosłych - można się spodziewać w tym miejscu. Wielofunkcyjny budynek zapewni teatrowi bazę warsztatową, wystawienniczą i rezydencyjną.

Teatr Łąźnia Nowa prowadzi inwestycję „**Przebudowa i modernizacja budynku os. Szkolne 26, tzw. Nowe Skrzydło dla Centrum Artystyczno - Edukacyjnego Dom Utopii**” – środki GMK w latach 2017-2020 - 9 064 800 zł (4 690 000 zł w roku 2020).

Festiwal Boska Komedia

W zeszłym roku odbył się w dniach od 6 do 15 grudnia 12. Międzynarodowy Festiwal Teatralny Boska Komedia, trwał 10 dni, zostały pokazane 32 spektakle, w tym 11 w konkursie INFERNO, 11 w sekcji PARADISO oraz 10 w PURGATORIO. Organizatorami wydarzenia były Teatr Łąźnia Nowa oraz Krakowskie Biuro Festiwalowe. Festiwal został dofinansowany ze środków Gminy Miejskiej Kraków i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Funduszu Promocji Kultury. Przedstawienia taneczne pokazywane w czasie festiwalu były częścią Międzynarodowego Festiwalu Tańca Współczesnego Kroki 2019. W roku 2020 – ze względu na epidemię – festiwal odbędzie się w okrojonej formie.

Gala Operetkowa w Nowej Hucie

Od placu Centralnego aż do parku Ratuszowego w Nowej Hucie – w ostatni weekend sierpnia odbywa się muzyczna podróż po Alei Operetkowej, która wypełnia się dźwiękami uwielbianych przez nowohucką publiczność oper i operetek. Gala operetkowa w alei Róż ma wieloletnią tradycję i jest jedną z najpiękniejszych chwil integrujących mieszkańców Nowej Huty niezależnie od ich wieku. W tym roku nie odbędzie się Gala Operetkowa w tradycyjnej formule. Natomiast w ramach rekompensaty KBF przygotował cykl minikoncertów, które odbędą się w ostatni weekend sierpnia w okolicy alei Róż, która na ten weekend zamieni się w Aleję Operetkową. W alei Róż wystąpi przy akompaniamencie Agnieszki Ignaszewskiej-Magiery Michał Dembiński, w parku Ratuszowym będziemy mogli się zrelaksować przy

śpiewie Katarzyny Guran, natomiast na placu Centralnym usłyszymy Piotra Kwintę, który stworzy duet z Michałem Roemerem, a naszą podróż zakończy Katarzyna Oleś-Błacha, której akompaniować będzie Marta Mołodyńska-Wheeler. Aleja Operetkowa to dwa popołudnia wypełnione operetkową muzyką. 8 minikoncertów, które odbędą się w dniach 29 i 30 sierpnia 2020 roku w godz. od 15.30 do 20.00. Szczegółowy program jest dostępny na profilu wydarzenia na portalu Facebook. Aleja Operetkowa jest częścią akcji „Bądź turystą w swoim mieście – zwiedzaj Kraków”. Parterem Strategicznym tego wydarzenia jest Krakow Airport im. Jana Pawła II.

Zgody 7 Punkt informacji miejskiej InfoKraków stworzono w 2018 r. w nowej koncepcji – przestrzeni otwartej m.in. dla młodzieży, rodziców z dziećmi, osób starszych, aktywistów czy osób z niepełnosprawnością ruchową. Zlokalizowano go w Nowej Hucie, w bliskim sąsiedztwie Placu Centralnego. To miejsce powstało w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców: można zasięgnąć tutaj informacji o wszystkich wydarzeniach kulturalnych odbywających się zarówno w Nowej Hucie, jak i całym mieście, a także wziąć udział w warsztatach, prezentacjach i innych aktywnościach przygotowywanych przez szerokie grono świetnych organizatorów. „Zgody 7 –

Biblioteka Kraków

Na terenie Nowej Huty znajduje się 10 filii bibliotecznych są to:

1. **Filia nr 47** - os. Dywizjonu 303/1
2. **Filia nr 48** - ul. Bohaterów Września 26
3. **Filia Nr 49** - os. Tysiąclecia 42
4. **Filia Nr 50** - os. Kościuszkowskie 5
5. **Filia Nr 51** - os. Kalinowe 4
6. **Filia Nr 52** - os. Na Stoku 1
7. **Filia Nr 53** - os. Stalowe 12
8. **Filia Nr 54** - os. Młodości 8
9. **Filia Nr 55** - os. Teatralne 25
10. **Filia Nr 56** - os. Zgody 7

W lipcu 2020 r. w Bibliotece Kraków zorganizowano wystawy, wśród nich znalazła się wystawa „Oto jest M. Šašek”, okolicznościowa, autorska wystawa okładek oraz ilustracji Miroslava Šaška (1916-1980) - znanego czeskiego ilustratora i autora książek dla dzieci, architekta z wykształcenia, a także malarza, któremu międzynarodową sławę zapewniła seria przewodników po miastach i państwach świata „Oto jest...”. Wielkoformatowe wydruki przedstawiające zabytki i architekturę tychże sześciu najświetniejszych miast wyeksponowane zostały w filiach Biblioteki m.in. w Nowej Hucie : Filii nr 53 – Monachium, a Rzym i Wenecja zachwyca w Filii nr 56. Wystawa została przygotowana we współpracy z Ambasadą Republiki Czeskiej i Czeskim Centrum w Warszawie oraz Wydawnictwem Dwie Siostry.

Wśród wystaw z różnych dziedzin wiedzy na uwagę zasługują również wystawy: „Obiekty sakralne Nowej Huty” prezentowane w Filii Nr 48 ul. Bohaterów Września 26 oraz w Filii nr 55 os. Teatralne 25 wystawa „Co warto zobaczyć w Nowej Hucie”, zaś Filia nr 49 na os. Tysiąclecia 42 już we wrześniu zaprasza wszystkich najmłodszych czytelników na Ekologiczne warsztaty komiksowe.

Trwają prace remontowe w filii nr 48 na ul. s. Boh. Września 26 w Nowej Hucie - dalszy etap konsultacji i uzgodnień z projektantami dotyczącymi układu funkcjonalnego, wyposażenia, przesunięć otworów drzwiowych, usytuowania elementów wyposażenia, instalacji elektrycznych, przebiegu sieci teletechnicznych, konieczności zwiększenia mocy przyłączeniowej, elementów projektu budowlanego.

Na terenach projektu strategicznego „Kraków - Nowa Huta Przyszłości” powstanie Park Edukacyjny „Branice”. Na obszarze 5,5 ha postawionych zostanie 11 zabytkowych budynków z Krakowa i okolic, w tym karczma i kościół. Z atrakcji skorzystamy najwcześniej za 4 lata.

Nowa Huta przez lata otworzyła się na turystów, przyciąga ich jej wyjątkowy układ urbanistyczny, opactwo Cystersów w Mogile, dworek Jana Matejki w Krzesławicach, Kopiec Wandy czy forty, które zwiedzać można przez cały rok, Podziemna Nowa Huta, czyli oddział Muzeum Krakowa, ale też otwarte w ostatnich latach galerie wybitnych artystów Zdzisława Beksińskiego czy Jerzego Dudy-Gracza w Nowohuckim Centrum Kultury.

A to nie wszystko, spółka Kraków Nowa Huta Przyszłości S.A. prowadzi prace nad kolejnymi inwestycjami o potencjale turystycznym. Poza rewitalizacją kąpieliska w Przylasku Rusieckim i utworzeniem Centrum Wielkoskalowych Plenerowych Wydarzeń Kulturalnych „Błonia 2.0” jedną z nich jest Park Edukacyjny „Branice”. – Można nieco żartobliwie stwierdzić, że dyskusja nad utworzeniem skansenu trwa w Krakowie od 100 lat. Były już dwie, czy trzy próby jego powołania. W tym czasie liczba obiektów cennych, możliwych do zachowania – znacząco się skurczyła. Dużo pracy wykonali aktywiści miejscy w porozumieniu z Urzędem Miasta Krakowa, którzy w ostatnich latach zinwentaryzowali pozostałe zabytkowe budynki drewniane. Oparliśmy się na ich raporcie. Mamy szczegółowo opisanych i zinwentaryzowanych 10 obiektów. Przedstawimy te propozycje do zaopiniowania radzie konsultacyjnej, którą zamierza powołać do życia Prezydent Miasta Krakowa **podkreślił Artur Paszko prezes Spółki.**

Park Edukacyjny „Branice” zajmie 5,5 ha z opcją rozszerzenia tego terenu w przyszłości. Do Parku sprowadzone zostaną zabytkowe stare budynki drewniane z Krakowa i okolic, w sumie 11 obiektów. Będzie on pełnił co najmniej dwie funkcje. Jedną jest ochrona tradycyjnego budownictwa drewnianego. Druga to element ochrony środowiska, czyli promocja odnawialnych źródeł energii. Dlatego partnerem projektu jest m.in. Akademia Górniczo-Hutnicza. Inwestycja jest na etapie poszukiwania zewnętrznego finansowania. Cały koszt zadania wyceniony został na 36 mln zł. Jak zwiększyć potencjał turystyczny Nowej Huty?

Nową Hutę według statystyk w zeszłym roku odwiedziło 2,9% turystów odwiedzających Kraków. **Radny Łukasz Sęk** sugerował wypromowanie 3-4 atrakcji w Hucie, które mogłyby wpłynąć na zwiększenie ruchu turystycznego.

Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej Monika Chylaszek tłumaczyła, że Nowa Huta jest prezentowana i promowana w spotach miejskich jako część miasta. – Obok Rynku Głównego i Wawelu pokazujemy plac Centralny i tereny rekreacyjne Nowej Huty.

- Miejsca kultowe powstają same, decyduje o tym ich niezwykłość. Musimy obserwować, które miejsca są dla turystów atrakcyjne i wokół nich rozwijać turystykę – tłumaczyła Monika Chylaszek. Podkreślała również, że przez ostatnie lata Huta bardzo się zmieniła. – To dobre miejsce do życia, szczególnie upodobali ją sobie młodzi ludzie. To także jedna z najbardziej aktywnych dzielnic. Nigdy nie będzie tu tylu turystów, jak w centrum

Krakowa. Ale też nie pojawiają się problemy, którym towarzyszy nadmierna liczba turystów – **podkreślił Monika Chylaszek.**

W związku z decyzją miasta o ograniczaniu imprez na Rynku Głównym do Nowej Huty przeniosła się część wydarzeń organizowanych przez instytucje publiczne. Temat ten interesował **Przewodniczącego Komisji Promocji i Turystyki Rady Miasta Krakowa Tomasza Darosa.**

Okazuje się jednak, że przedsiębiorcy nie byli taką zmianą zainteresowani, wnioski składają na organizację wydarzeń w Rynku Głównym, Małym Rynku, czy Rynku Podgórskim. W zeszłym roku odbyły się natomiast Targi Bożonarodzeniowe przed NCK-iem w Nowej Hucie. Jak wyjaśniała dyrektor Chylaszek, impreza się udała, a wystawcy byli zadowoleni z frekwencji. W tym roku jednak, z powodu pandemii decyzja o organizacji targów nie została jeszcze podjęta. Czy Targi Bożonarodzeniowe w Nowej Hucie odbędą się w grudniu rozstrzygnie się w ciągu najbliższych 2-3 tygodni.

Ad.4.

Sprawy bieżące – brak.

Ad.5.

Oświadczenia, komunikaty.

Nie zgłoszono oświadczeń i komunikatów.

Ad.6.

Zamknięcie posiedzenia.

Wobec zrealizowania porządku, Przewodniczący Komisji o godzinie 18.30 zamknął posiedzenie.

**Prowadzący posiedzenie
Przewodniczący Komisji Promocji
i Turystyki Rady Miasta Krakowa**

Tomasz Daros

*Protokołował:
Paweł Droźniak*